

Prolog

Cuvintele își dădeau mâna peste lume. Din îmbrățișarea consoanelor se construiau poduri și punți. Iar din săruturile vocalelor se nășteau puncte de reper. Apăsată de povara cuvintelor, lumea creștea pe orizontală... Marginile ei deveneau tot mai nesigure, și totuși, nimeni nu vedea prăpastia... Hăul spunea povestea lui și ea se auzea tot mai clar în timpul furtunilor. Femeile își despleteau cozile și își alăptau copiii cu sânge. Bărbații renunțau la arme și scriau poeme de război. Iar cuvintele priveau spre lume cu milă... Nimeni nu mai știa exact de unde a plecat și încotro merge, pentru că marginile lumii se extindeau tot mai aproape de hău...

La început a fost Cuvântul și Cuvântul lucru S-a făcut. Apoi oamenii au uitat cuvintele. Și ele n-au mai avut cale dreaptă pentru a deveni lucruri. Au rămas doar reflexele. Și, dintre toate reflexele, reflexul minciunii s-a consolidat ca un zid. Și a crescut înalt. Lăsând soarele în umbră. Purtând pe cărămizile lui patimi și blesteme. Prețul a fost prea mare. Acum soarele e plictisit...

I. Stomacul Anastasiei

Anastasia s-a trezit în ziua aceea cu grețuri. Era sfârșit de septembrie, lucru care o mai liniștea puțin. Toamna îi dădea tot timpul senzația aceea voluptoasă de a fi prea plină de ea însăși și de a începe să dea pe afară din surplus. Spiritul încărcat găsește întotdeauna o cale fizică de a se ușura. Așa că nu s-a îngrijorat prea tare. Dinspre televizorul lăsat să meargă peste noapte se auzea una dintre știrile acelea dramatice. Cum altfel ai putea să-ți începi bine săptămâna decât fiind martor absent la tragedia altora? Un băiețel de șase ani fusese sfâșiat de un urs. Pe fundal, se auzea o simfonie cu accente funebre, iar, din când în când, printre notele acute se puteau percepe urletele mamei băiețelului, la fel de sfâșiată de durere pe cât fusese, probabil, și fiul ei în înclăștarea cu animalul sălbatic. Culmea e că plânsul femeii și notele simfoniei se armonizau într-un fel aproape ideal, așa că, dacă n-ai fi avut ureche muzicală, ai fi putut să presupui că hohotele făceau parte din piesă. Probabil că atunci când compozitorul unei simfonii începe să organizeze notele muzicale, el doar încearcă să-și pună durerea pe sunete. Și bocetul din inima lui trece în sufletul simfoniei, astfel încât

oricine ar plânge să aibă posibilitatea de a-și integra durerea în contextul muzicii lui.

E mare lucru să fii creator... Cel puțin, asta credea Anastasia, ascultând știrea macabră de la televizor, care parcă nu se mai termina. Depoziții ale martorilor, declarații ale autorităților, scurte intervenții ale unor personalități ale timpului, toate acestea se încadrau pe structura nesfârșită a tragediei despre care, probabil, mai decent ar fi fost să se tacă. Dar lumea în care Anastasia trăia nu era una care să fi avut prea multe de împărțit cu decența tăcerii. Așa că peste tot, prin birouri, pe la radio, pe străzi sau la televizor, realitatea era convertită în vorbărie goală și adeseori inutilă. Peste zi, orice om putea acumula suficient balast, pentru a vomita apoi vreme de o săptămână întreagă. Dar în timpul Anastasiei, oamenii aveau stomacul tare. Doar ea mai avea, din când în când, grețuri...

Redacția ziarului se deschidea abia pe la ora zece. De când se schimbase patronul, toată echipa de redactori, fotoreporteri și corectori petrecea mai puțin timp la sediu, iar dacă erau întrebați pe unde stau în timp ce salariul merge, ei răspundeau cu aroganța celui care cunoaște o îndeletnicire exclusivistă, pe care foarte puțini o pot descifra: „Cum, unde? Pe teren, că acolo se întâmplă realitatea, nu la birou. La birou stau secretarele și șefii...”

„Terenul” era denumirea generică a tuturor localurilor din oraș, unde, din când în când, mai ajungeau, tot în interes de serviciu, și politicieni. Acolo era „terenul” pe care se petrecea magia. Iar licoarea fermecată era, de cele mai multe ori, ieftină, dar administrată în cantități mari. Câștiga cel care reușea să consume cel mai puțin, dând interlocutorului impresia că a consumat la fel sau chiar mai mult decât el.

Câștiga știrea cel care reușea să țină minte până a doua zi secretul murdar al politicianului ce plătitise licoarea fermecată, iar știrea era sau nu publicată, în funcție de costul maximal și câștigul minimal care rezulta din operarea ei cu simț de răspundere. Anastasia nici nu știa prea bine cum ajunsese acolo, pentru că, de fapt, modul în care înțelegea ea că ar trebui informat publicul nu avea nimic în comun cu lucrurile care se petreceau în mod firesc într-o redacție a acelor timpuri. Dar încerca să-și abordeze propria situație ca pe ceva temporar, ca pe o povară de care într-o bună zi, avea să se debaraseze. Tocmai de aceea, ea nu era niciodată „pe teren”, preferând să poarte discuții semi-formale cu oamenii de cultură ai locului, să caute expoziții sau să petreacă ore întregi prin muzee, sperând că acolo, în artă și în trecut, va găsi cheia de reinterpretare a prezentului în care povestea unui copil sfâșiat de urs era considerată calea optimă de a deschide ochii oamenilor către realitatea cotidiană. Până la urmă, care e, de fapt, realitatea? Cea care surâde tragic din spatele unui ciob sau ciobul însuși?

Totuși, Anastasia știa ceva. Ceva despre care nimeni altcineva din aceste pagini nu mai are habar. Anastasia știa că e un personaj dintr-o carte. De aceea, nu se putea niciodată încadra perfect în atmosferă, pentru că în urechile ei răsună constant vocea aspră a unui narator, care îi indica erorile celorlalte personaje. Așa că, atunci când se așeza la birou și începea să-și scrie impresiile după o zi de cutreierat prin muzee și biblioteci, Anastasia se oprea des pentru a se reculege. Căci gândurile ei nu coincideau de multe ori cu opiniile naratorului, așa că trebuia să găsească o cale de mijloc, de teamă să nu supere vocea care, până la urmă, îi oferise viață și, uneori, chiar și niște talent. Numai stomacul era cu totul și cu totul al ei. Acolo, naratorul nu a avut nicio implicare. Anastasia nu tolera licorile

fermecate, terenul prelungit și nici exploatarea tragediilor, atunci când ele implicau copii și animale. De fiecare dată când limita i se încălca, începea o luptă a Anastasiei cu grețurile. Grețuri care se materializau în articole pe care le citeau cu stupeoare chiar și colegii ei, deși foarte puțini erau conștienți de această colegialitate, câtă vreme ea nu era niciodată pe teren, ci la muzeu sau la bibliotecă. Încă de la început, naratorul își asumă vina de a nu putea controla în niciun fel grețurile Anastasiei și, în cele din urmă, nici articolele ei, motiv pentru care nu și le va asuma în niciun fel. De altfel, gândurile naratorului și gândurile acestui personaj dificil, conștient pe deplin de condiția lui, nu reușesc prea des să se intersecteze.

În ziua în care copilul acela fusese sfâșiat de urs, Anastasia a preferat să nu meargă deloc în redacție. Și-a prins părul de culoarea nisipului în două agrafe, și-a așezat cămașa largă peste o pereche de pantaloni scurți și a plecat în căutarea unui loc în care ar putea găsi o altă parte din realitate, aptă să contracareze indecența, până la urmă, a tragediei despre care ascultase tot ce se putea asculta într-o singură dimineață. Era destul de devreme, așa că încă nu erau mulți oameni pe stradă. S-a urcat în primul tramvai care pleca în direcția Gării de Nord și s-a așezat pe un scaun din plastic, pe care cineva scrisese cu o noapte înainte cuvintele: „Toate trec, taxele rămân!”

Din geanta de culoarea prunii a scos un caiet cu paginile aproape arămii și l-a deschis undeva, mai departe de mijloc, iar apoi a început să caute cu nerăbdare un pix cu pasta roșie. Anastasia își scrie întotdeauna gândurile în roșu. Așa simte ea că le respectă. Organizându-le în cuvinte de culoarea vieții. Apoi a început să scrie, în timp ce tramvaiul își continua parcursul spre Gara de Nord.

Scriind în caietul ei, Anastasia se reconecta cu naratorul poveștii, despre care știa că e un om ciudat și enervant, plin de propriile frustrări și oscilații interioare, de care s-ar fi lepădat la primul cântat al cocoșului, dacă n-ar fi avut certitudinea că e singurul care chiar o poate înțelege. Așa că, scrijelind cuvinte în caietul ei, Anastasia se apropia de narator în cel mai autentic dintre moduri. Practic, atunci când atingea cu pixul roșu paginile galbene, Anastasia devenea, pentru câteva clipe, naratorul. Atunci era, cu adevărat, împăcată cu sine...

Timpul nu mai are două degete. Mi-am dat seama ieri, când i-am sărutat tălpile pentru ultima oară. S-a ridicat pe vârfuri, ca și cum sărutul meu l-ar fi rănit. Limba de moarte încerca să se miște cumva și să articuleze un cuvânt de regret... Dar, pur și simplu, îmi amorțise. Așa că am tăcut. Cum fac de obicei când văd că lipsește ceva. Nu l-am putut întreba cum le-a pierdut. Cine i le-a tăiat. Dacă era un chirurg sau un măcelar. Oricum, după ce tăietura se vindecă, nu mai știi cât de puternic a fost cel din spatele lamei... Spațiul nu mai are răbdare. Mi-am dat seama de asta acum, când abia îmi mai încap în piele. Așa că o las să mi se scurgă pe lângă mușchi, ca un șarpe... E o oglindă dincolo de perete. Dar nu bate lumina până acolo. Așa că nu mă pot vedea fără piele. Și ce nu pot vedea nu există... Nu? Ce nu înțelegi nu doare. Ce nu cunoști nu contează. Bucăți de perete se sparg în cioburi mici. În mijlocul camerei e un acvariu. Dintr-un colț cântă Doors. Ceva despre sfârșit... Și-n mintea mea sunt povești despre autobuze albastre, care nu opresc niciodată la timp. Gândul lung mi-e infirm. Nu știu exact ce parte anatomică îi lipsește, dar nici nu-l mai recunosc. Și cât am muncit la el! Practic, i-am dat naștere în chinuri. Nu era sănătos. N-a fost nevoie de medici să-mi confirme. Plângea pe un ton al nimănui.

Și nu semăna cu mine. Avea doar o umbră de neliniște care ar putut fi moștenită de la mine. Totuși, l-am crescut. L-am hrănit. L-am lăsat să mă tulbure cu urletele lui în fiecare noapte. Deși ceva lipsea. Nu era întreg. Și eu lăsam simțurile să-mi tulbure rațiunea. Până ieri, când m-am trezit sărutând piciorul drept al timpului. Și-am văzut că n-are două degete. Deși dacă n-ar fi schiopătat, n-aș fi văzut adevărul. N-aș fi știut niciodată că adevărul nu vine întotdeauna într-un picior cu o rană de mână.

Era aproape ora zece când Anastasia ajunsese deja în gară. S-a dus direct la linia 9 și s-a așezat pe o bancă destul de murdară, pe care altcineva scrisese, cu patru luni înainte: “Alina, vrei să fii soția mea?”

Probabil că Alina nu a acceptat, pentru că nu se mai obosise să lase și ea un amărât de răspuns scris, care n-ar fi solicitat un efort mai mare de două litere. De departe se auzea un tren apropiindu-se. Zece minute mai târziu, trenul s-a oprit la linia 9 și din el au început să coboare bagaje de toate dimensiunile, însoțite de chipuri nerăbdătoare și obosite, ce păreau că ar căuta ceva pe acel peron, dar nu prea găseau. Anastasia se uita cu atenție către vagonul al doilea, așteptând probabil un chip familiar. Dar asta nu se mai întâmpla. După încă un sfert de oră de așteptare, a decis să se întoarcă în centrul orașului și să caute o expoziție inedită. Auzise despre un artist contemporan care transformase iarba uscată într-o veritabilă materie primă pentru opere de artă. Majoritatea nuduri în erecție.

„Tașa! Hei, ce faci? Nu mă mai aștepți?”

Ochii Anastasiei au început să caute cu entuziasm sursa vocii familiare care tocmai o strigase cu numele pe care singură și-l atribuisese în copilărie. Dar niște brațe puternice au prins-o la timp să nu se dezechilibreze și să cadă pe peronul murdar, pe

care, cel puțin, nimeni nu îndrăznise vreodată să scrie vreun cuvânt. Un bărbat tânăr și foarte înalt o îmbrățișa zâmbind, parcă mirat că într-adevăr venise cineva să-l aștepte. Iar ea nici nu știa ce să spună, așa că s-a lăsat cuprinsă ca un copil care se rătăcise pentru o vreme, după ce, căutând dulciuri în vitrina unui magazin, își pierduse părinții din vedere. Asculta doar tăcută murmurul lui, din care înțelegea foarte puțin: „*Nu credeam că vii... Adică, știu că am vorbit, dar nu știu, aveam dubiile mele. După atâția ani să îți mai aduci aminte...*”

Anastasia i-a făcut un semn din privire că ar fi mai bine să meargă într-un alt loc, iar el a urmat-o cuminte, fără proteste. Mergând parcă în neștire, fără să caute repere și direcții, cei doi au intrat în prima cafenea care le-a ieșit în cale. Nu era multă lume înăuntru, așa că și-au putut alege masa care le trezea toate amintirile. Acum, parcă nu se despărțiseră niciodată.

– Nu știu de ce-am venit la gară. Pur și simplu, m-am trezit azi indispusă și simțeam că trebuie să fac ceva neașteptat chiar și pentru mine. Nu pot să explic, dar știu că tu înțelegi...

– Poate că înțeleg, poate că nu, dar în orice caz, mă bucur că te-ai trezit indispusă. Dacă te trezeai fericită, probabil nu erai aici.

– Probabil...

– Anastasia, tu ai fost mereu așa... stranie... Mi-e și greu să vorbesc acum. Adică simt că am multe să-ți spun și, totuși, parcă nu pot începe.

– Bine, Silviu. Mereu a fost așa. Eu sunt aceea care trebuie să înceapă. Îți spuneam că m-am trezit indispusă și, sinceră să fiu, nici n-am dormit prea bine. Am visat ceva îngrozitor. Vrei să-ți povestesc? De fapt, de asta am și venit aici: să-ți povestesc visul ăsta.

– Spune-mi...

– Eram într-o casă, care nu era a mea. Dar părea să fie. Totul era construit din lemn, pereții, podelele, acoperișul, ferestrele, era mult lemn... Și asta e ciudat, pentru că știi că am o reticență. Cum ar fi putut să fie casa mea din vis, dacă nu era construită din piatră? Eu n-aș putea locui decât într-o casă de piatră...

– Așa...

– Da... Și cumva știam că am făcut ceva foarte rău. Și că am ascuns răul acela undeva în casă. Așa că am început să caut. Scoteam scândurile din pereți, din podele... Și tot căutând, am văzut acolo, sub podea, multe cadavre. Păreau să fie copii. Mi-am dat seama că nu pot să continui să trăiesc în casa aceea cu atâtea cadavre în podea. Așa că am început să le adun în saci menajeri, cu gândul să le scot din casă și să le duc la ghenă. Dar, în timp ce făceam asta, mi-am dat seama că în drum spre ghenă, cineva m-ar putea observa cărând niște saci menajeri și s-ar putea întreba ce duc acolo. Mi-am dat seama că oamenii ar putea afla ce ascundeam eu în casă. Și știi ce am făcut?

– Nu.

– I-am îngropat la loc sub podea... M-am trezit și am vomitat.

– Ce-ai făcut?

– I-am îngropat la loc...

– Nu, nu în vis! Ce-ai făcut în realitate?

– Păi ce e realitatea, Silviu? Spune-mi tu ce e realitatea?

– Realitatea e ce poți să vezi, să simți, să auzi, să guști.

– Vagă definiție... Dacă nu simt sau nu văd așa cum o faci tu, atunci înseamnă că realitatea e diferită pentru noi, nu? Dar ar trebui să existe un reper imuabil care să strige către toți

oamenii ăștia confuzi, ca mine: „Hei, aici se termină realitatea! Nu mai visa!” Atâta timp cât nu e nimeni care s-o facă, eu nu m-aș hazarda să definesc realitatea.

– Dar ești jurnalistă... Cu asta te ocupi: cu realitatea.

– Tocmai... Tocmai pentru că sunt, îți pot garanta că realitatea pe care o văd eu e adeseori alta decât aceea pe care o vede vecina mea de la etajul unu. Și că, pornind de la aceeași imagine, amândouă vom ajunge la răspunsuri diametral opuse. Așa că realitatea asta nu e chiar o chestiune banală, pe care orice idiot o poate folosi drept argument. Eu, care mă ocup cu realitatea, nu știu de foarte multe ori care e cu adevărat aceea.

– Păi atunci e grav.

– Am zis eu că n-ar fi? Eu doar voiam să-ți povestesc ce am visat. Ca să-mi spui de ce.

– Nu știu, Anastasia. Chiar nu știu... Mă gândesc că poate ai făcut ceva rău, ai încercat să ascunzi și ai reușit s-o faci atât de bine, încât ai uitat chiar tu, dar apoi ți-ai amintit, ai vrut să rezolvi problema, dar, vezi tu, n-ai fost pregătită realmente s-o faci. Și-atunci ai ales să păstrezi erorile alea...

– Așa de simplu?

– Nu e simplu, câtă vreme nu știi ce vină ți-ai metaforizat în cadavrele alea...

– Nu e... Asta mă gândesc și eu...

Când au ieșit din cafenea, era deja după-amiază. Silviu a plecat să se cazeze la un hotel din centru, iar ea s-a îndreptat către redacție, pentru a lăsa redactorului șef un articol despre niște apartamente construite fără autorizație într-o zonă rezidențială de la periferie. Și-au promis că, până la întoarcerea lui Silviu în orașul lui natal, se vor mai întâlni cel puțin o dată.